

Styrdokument

HANDLINGSPLAN FÖR HANTERING AV EXTRAORDINÄRA HÄNDELSE I FREDSTID - MANDATPERIODEN 2019-2022

Våra styrdokument

[Normerande]

Policy - Vår hållning, övergripande
Riktlinjer - Rekommenderade sätt att agera
Regler - Absoluta gränser och ska-krav

[Aktiverande]

Strategi - Avgörande vägval och strategiområden från fullmäktigeberedningar
Program - Avgörande vägval och programområden från andra än fullmäktigeberedningar
Plan - Uppdrag, tidsram och ansvar

Innehåll

1	Bakgrund	4
2	Syfte och mål.....	4
3	Ersättning från staten.....	4
4	Krisberedskap i Ulricehamns kommun 2019-2022.....	5
4.1	Förutsättningar och omvärld.....	5
4.2	Övergripande mål och inriktning	6
4.3	Kommunala bolag och kommunalförbund	6
4.4	Risk- och sårbarhetsanalys	7
4.5	Det geografiska områdesansvaret	8
4.6	Utbildning och övning	9
4.7	Rapportering	9
4.8	Kommunens arbete vid samhällsstörningar och extraordinära händelser	10
4.8.1	Ledningsprinciper	10
4.8.2	Ansvar, organisation och ledning.....	10
4.8.3	Sektorer och kommunala bolagens roll.....	12
4.8.4	Dokumentation	12
4.8.5	Kommunikation.....	12
4.8.6	Krisstöd	12
4.8.7	Höjd beredskap	13
5	Uppdrag.....	13

1 Bakgrund

Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap styr kommunens åtaganden gällande krisberedskap. I kap 1, 4§ anges vad en extraordinär händelse är:

- Med extraordinär händelse avses i denna lag en sådan händelse som avviker från det normala, innebär en allvarlig störning eller överhängande risk för en allvarlig störning i viktiga samhällsfunktioner och kräver skyndsamma insatser av en kommun eller ett landsting

Ovan angivna lag anger att kommunen ska analysera vilka extraordinära händelser i fredstid som kan inträffa i kommunen och hur dessa händelser kan påverka den egna verksamheten. Resultatet av arbetet ska värderas och sammanställas i en risk- och sårbarhetsanalys.

Kommunen ska vidare, med beaktande av risk- och sårbarhetsanalysen, för varje ny mandatperiod fastställa en plan för hur extraordinära händelser ska hanteras. Planen ska ange kommunens övergripande mål och inriktning för arbetet med krisberedskap och krishantering.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, och Sveriges kommuner och landsting SKL, har tecknat en överenskommelse som ytterligare tydliggör kommuners och landstings åtaganden inom krisberedskapen samt reglerar ersättning och därtill kopplat stöd för kommunernas arbete med krisberedskap under perioden 2019-2022.

2 Syfte och mål

Syftet med denna handlingsplan är att beskriva hur kommunen ska organisera och planera arbetet med krisberedskap och krishantering. I handlingsplanen finns även ett antal uppdrag som huvudsakligen baseras på den risk- och sårbarhetsanalys som genomförts under vintern 2018-2019.

Målet med denna handlingsplan är att via de preciserade uppdragen genomföra aktiviteter som stärker förmågan att bedriva kommunens samhällsviktiga verksamheter under extraordinära händelser eller samhällsstörningar.

3 Ersättning från staten

I *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* anges att kommunen ska få statlig ersättning för arbetet med krisberedskap. Ersättningen finansieras genom statens utgiftsområde 6, anslag 2:4. Hur ersättningen ska användas regleras i särskilt utgivna anvisningar från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap¹

Ersättningen betalas ut årligen och avgränsas till att finansiera förberedande och förebyggande arbete för att öka förmågan att kontinuerligt bedriva samhällsviktig

¹ Anvisningar för användning av statlig ersättning för kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar – MSB 2019-00265

verksamhet och stärka förmågan att hantera extraordinära händelser. Arbetsuppgifterna som avses är exempelvis risk- och sårbarhetsanalys, planering, samverkan, utbildning, övning och rapportering. Huvuddelen av ersättningen kan och bör användas för personalkostnader. Ersättningen ska inte användas för större investeringar eller finansiera hantering av en inträffad händelse.

Ersättningen består av ett grundbelopp, som är olika stort beroende på vilket kommunkluster man tillhör, en verksamhetsersättning baserat på invånarantalet i kommunen samt mindre poster för ersättning för utomhusvarning (tyfoner för beredskapssignal) samt subvention för Rakel-abonnemang².

Kommunen ska årligen rapportera till Länsstyrelsen hur ersättningen använts och vilka aktiviteter som vidtagits. Om ersättningen inte använts eller om den använts felaktigt kan den krävas åter till staten. En gång per mandatperiod genomför Länsstyrelsen ett uppföljningsbesök i kommunen.

4 Krisberedskap i Ulricehamns kommun 2019-2022

4.1 Förutsättningar och omvärld

Regeringen fastställde under förra mandatperioden dessa övergripande mål för samhällets krisberedskap:

- värna befolkningens liv och hälsa
- värna samhällets funktionalitet
- värna förmågan att upprätthålla grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet samt mänskliga fri- och rättigheter
- minska risken för, och konsekvenserna av, allvarliga störningar, kriser och olyckor
- trygga hälsan och den personliga säkerheten för invånarna
- hindra eller begränsa skador på egendom eller miljö

MSB anger i sin rapport *Inriktning anslag 2:4, krisberedskap 2019* följande sju prioriterade områden där förmågan ska höjas i svensk krisberedskap. Flera av dem kan vi arbeta med i kommunkoncernens verksamhet:

- energiförsörjning
- livsmedelsförsörjning, inklusive dricksvatten
- transporter
- hälso- och sjukvård
- finansiella tjänster
- information och kommunikation
- skydd och säkerhet

² RAKEL -RadioKommunikation för Effektiv Ledning. Radiokommunikationssystem för polis, räddningstjänst, ambulansverksamhet, SOS-alarmering och kommunal/statlig krisberedskap.

Samhällets aktörer ska också eftersträva samverkan och samarbete med frivilligorganisationer och näringslivet gällande krisberedskap.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har angett att kommunerna i länet ska utveckla sin förmåga inom det som kallas geografiskt områdesansvar³.

MSB och SKL har även tecknat en överenskommelse om kommunernas arbete med civilt försvar. Det finns en särskild ersättning som utgår till kommunerna årligen med start 2017. Ersättningen är lägre än för krisberedskap. För perioden 2018-2020 är stödet inriktat på tre uppgifter som ska fullgöras:

- Kompetenshöjning inom totalförsvar
- Säkerhetsskydd
- Krigsorganisation och krigsplacering

Kommunens civila försvarsförmåga ska bygga på krisberedskapen men är en egen disciplin med egen lagstiftning etc. Kommunens roll i totalförsvaret kommer redovisas i särskild ordning, i ett annat sammanhang. Detsamma gäller kommunens hantering av den nya Säkerhetsskyddslagen.

4.2 Övergripande mål och inriktning

Krisberedskapen i Ulricehamns kommun ska vara god. Kommunen ska ha en organisation och rutiner för att hantera en uppkommen extraordinär händelse eller samhällsstörning.

Kommunen har invånarnas förtroende att ansvara för viss samhällsviktig verksamhet. Denna verksamhet ska kunna bedrivas på den lägsta acceptabla nivån även om extraordinära händelser eller samhällsstörningar inträffar.

Kommunen ska ge information till invånarna om hur man kan klara sin egen hemberedskap. Detta genom att lokalt kommunicera ut de nationellt framtagna budskap som finns gällande exempelvis att ha en 72-timmarsberedskap för det egna hushållet.

Kommunen ska, inom ramen för det geografiska områdesansvaret, ha upparbetade kontakter med andra myndigheter, regionen, angränsande kommuner, näringsliv och organisationer.

4.3 Kommunala bolag och kommunalförbund

Kommunens tre kommunala bolag (som i sin tur ägs av det kommunala moderbolaget Ulricehamns stadshus AB) bedriver en betydande del av kommunens samhällsviktiga verksamhet. UEAB ansvarar för kommunalt vatten och avlopp, elnät och gatljus, fjärrvärme, avfall och återvinning, fiber, gatuunderhåll. I egenskap av VA-huvudman ansvarar UEAB för kommunens nödvattenberedskap.

Stubo AB äger fastigheter och hyr ut lägenheter i åtta orter i kommunen. NUAB arbetar bland annat med näringslivs- och landsbygdsutveckling, turism och marknadsföring av kommunen.

I nuvarande bolagspolicy tydliggörs att krisledningsnämnden kan överta ledningen av bolagen i tillämpliga delar vid en extraordinär händelse. Rent praktiskt kan det innebära att bolagen medverkar i krisledningsstabens arbete och ställer personal och utrustning till förfogande. Hur bolagen ska delta i kommunens förberedelsearbete gällande krisberedskap och krishantering (planering, övningar, risk- och sårbarhetsanalys etc.) är inte beskrivet i något styrdokument och bör tydliggöras⁴.

³ Se avsnitt 4.4

⁴ Se avsnitt 5, uppdrag 9 A

Ulricehamns kommun är en av 6 medlemskommuner i Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund. Samarbetet med Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund gällande krisberedskap och krishantering bör tydliggöras⁵.

4.4 Risk- och sårbarhetsanalys

I detta avsnitt beskrivs kommunens process för den risk- och sårbarhetsanalys som genomfördes under hösten 2018 och vintern 2019.

Kort kan processen beskrivas på följande sätt:

Identifiera samhällsviktig funktion och verksamhet	Identifiera lägsta acceptabla nivå	Identifiera kritiska beroenden för att klara den lägsta acceptabla nivån	Pröva dessa kritiska beroenden mot oönskade händelser - Riskanalys (sannolikhet och konsekvens)	Identifiera sårbarheter och brister - sårbarhetsanalys	Åtgärda (bygga ut, köpa in, utbilda, skydda etc)
--	------------------------------------	--	---	--	---

11 kontaktpersoner från kommunkoncernens samhällsviktiga verksamheter deltog i arbetet enligt denna process. Följande verksamheter har varit representerade:

- Ulricehamns energi AB (el, VA, fjärrvärme och fiber)
- Fastighet
- Kost
- IT
- Äldreomsorg inkl. hemtjänst
- Hemsjukvård
- Funktionsnedsättning
- Individ- och familjeomsorg
- Förskola
- Grundskola, t.o.m. åk 6
- Kommunledningsstaben (kommunikation, ledning, ekonomi)

Även Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund har medverkat vid en riskanalys-workshop.

Representanterna för dessa verksamheter har fått definiera vilken den lägsta acceptabla nivån är för att fullgöra sina åtaganden (oftast lagstadgade), d.v.s. vad i sina verksamheter som är mest prioriterat under extraordinära händelser eller andra samhällsstörningar.

Den färdiga risk- och sårbarhetsanalysen har behandlats på fullmäktige den 19 juni 2019 och innehåller en beskrivning av process, metod och resultat. Risk- och sårbarhetsanalysen visade att Ulricehamns kommuns samhällsviktiga verksamheter framförallt var beroende av följande:

- Telefoni, mobiltelefoni, internet och IT-system
- Personal (inkl. personal med nyckelkompetens)
- El
- Dricksvatten
- Fordon och drivmedel
- Livsmedel

⁵ Se avsnitt 5, uppdrag 9 B

- Läkemedel
- Värme i lokaler

Analysen visade vidare att tillgången till el, personal, internet, It-system, telefoni/mobiltelefoni var det vi var allra mest beroende av, särskilt vid längre avbrottstider eller liknande.

Under arbetet med risk- och sårbarhetsanalysen genomfördes även en workshop i syfte att utröna vilka extraordinära händelser som skulle bli utmanande att hantera för kommunen. Fyra scenarier bedömdes som särskilt utmanande:

- En storskalig utrymning av en ort på grund av exempelvis skogsbrand eller olycka
- Extremt snöfall
- Grovt brott mot person, exempelvis skolskjutning bombhot eller terroråd
- Grovt brott mot anläggning, exempelvis sabotage mot vattenverk etc.

Baserat på detta redovisades ett antal utvecklingsområden för innevarande mandatperiod:

- Reservkraft
- Utrymning och mottagande
- Stärkt lagerhållning
- Nödvatten och matlagning
- Robust kommunikation
- Kontinuitetsplanering
- Upprätthålla krisledningsförmåga
- Informationssäkerhet/IT-säkerhet
- Klimatanpassning.

Dessa utvecklingsområden ligger till grund för uppdragen i avsnitt 5 nedan.

4.5 Det geografiska områdesansvaret

I *Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap* anges att kommuner har ett geografiskt områdesansvar. Det uttrycks på följande sätt:

7 § Kommuner skall inom sitt geografiska område i fråga om extraordinära händelser i fredstid verka för att

1. olika aktörer i kommunen samverkar och uppnår samordning i planerings- och förberedelsearbetet,
2. de krishanteringsåtgärder som vidtas av olika aktörer under en sådan händelse samordnas, och
3. informationen till allmänheten under sådana förhållanden samordnas.

Punkten 1, att uppnå samordning i planerings- och förberedelsearbetet, innefattar många olika aktiviteter och är ett ständigt pågående långsiktigt arbete.

En konkret uppgift som definieras i de nationella riktlinjerna *gemensamma grunder för samverkan och ledning*, framtagna av myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, är att kommunen ska kunna stå värd för en inriktnings- och samordningsfunktion. Det är en förmåga länsstyrelsen förväntar sig att kommunerna ska skaffa sig under mandatperioden. Rent konkret innebär det att ha förberedda nätverk med aktörer för olika typer av extraordinära händelser som kan sammankallas för informationsdelning och samråd.

Redan idag pågår arbete i en mängd olika sammanhang för att kommunen ska uppnå samordning inom krisberedskapen. Här redovisas ett antal:

- Regional samverkan inom krisberedskapen under ledning av Länsstyrelsen i Västra Götaland. Exempel på aktiviteter är landshövdingens regionala råd för samhällsskydd och beredskap (4 ggr/år), årlig krissamverkanskonferens, kvartalsövningar för samtliga krisberedskapsaktörer i länet samt återkommande regionala och delregionala informationsmöten och utbildningar
- Säkerhetssamordnarnätverket i Sjuhärad. Handläggarna för krisberedskap i Sjuhäradskommunerna och på Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund träffas återkommande för att planera, diskutera, öva, genomföra och utvärdera olika aktiviteter inom krisberedskapen
- Årligt råd för krissamverkan i Sjuhärad, med olika teman
- Stabsamverkan Sjuhärad. En nystartad samverkan mellan sjuhäradskommunerna, Polisen, Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund och Södra Älvsborgs sjukhus i syfte att utveckla stabsarbetet vid extraordinära händelser
- Vattengruppen, ett återkommande forum inom kommunkoncernen där krisberedskapssamordnaren sammankallar miljöenheten och UEAB VA för att diskutera frågor gällande dricksvattenförsörjning och reningsverkens utsläpp, såväl under normala förhållanden som under en extraordinär händelse eller samhällsstörning. Även översvänningsfrågor kan vara aktuella att diskutera
- Älvgrupp Ätran. Ulricehamns kommun deltar i Länsstyrelsen Hallands råd för aktörer längs Ätran

4.6 Utbildning och övning

Kommunen ansvarar för att förtroendevalda och anställd personal får den utbildning och övning som behövs för att de ska kunna lösa sina uppgifter vid extraordinära händelser i fredstid. Detta ska beskrivas i en övnings- och utbildningsplan som ska tas fram under 2019. Kommunchefen fastställer övnings- och utbildningsplanen.

4.7 Rapportering

Detta styrdokument, *Handlingsplan för hantering av extraordinära händelser i fredstid – mandatperioden 2019-2022* ska beslutas av lägst fullmäktige senast den sista december 2019. Därefter ska den redovisas till länsstyrelsen. Detta följer av *Överenskommelse om kommunernas krisberedskap 2019-2022* som tecknats av MSB och SKL. Kommunen ska även rapportera hur arbetet med krisberedskapen fortlöper genom en rapportering till Länsstyrelsen i februari årligen. Rapporteringen ska även innehålla en ekonomisk redovisning av hur de statliga medlen för krisberedskap och totalförsvarsplanering hanterats.

Kommunen ska ha förmåga att ta emot och dela information med berörda krisberedskapsaktörer med stöd av den teknik och metodik som tillämpas nationellt och regionalt för samverkan och ledning vid samhällsstörningar, (till exempel WIS och Raket). Kommunen ska ha förmåga att ge länsstyrelsen en samlad lägesbild från kommunen vid en extraordinär händelse.

4.8 Kommunens arbete vid samhällsstörningar och extraordinära händelser

I tidigare avsnitt har kommunens arbete med planering och förberedelser beskrivits. I detta avsnitt beskrivs kommunens krisledningsorganisation och hur arbetet vid en pågående extraordinär händelse eller samhällsstörning ska hanteras:

4.8.1 Ledningsprinciper

Svensk krishantering bygger på samverkan. Samverkan kan ske mellan olika myndigheter och kommuner, men även med företag och frivilligorganisationer. Och inte minst samverkan och samarbete mellan människor. Ingen kan ensam avvärja eller hantera en kris.

Det svenska systemet för krishantering bygger på tre grundprinciper:

Ansvarsprincipen,

Den som har ansvar för en verksamhet under normala förhållanden ska ha det också under en krissituation.

Likhetsprincipen,

Under en kris ska verksamheten fungera på liknande sätt och på samma plats som vid normala förhållanden – så långt det är möjligt.

Närhetsprincipen,

En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga. Först om de lokala resurserna inte räcker till blir det aktuellt med regionala och statliga insatser.

Innebörden av de tre principerna är att krishanteringen i så stor utsträckning som möjligt ska ske med den ordinarie verksamhetens kunskaper, resurser, rutiner och metoder.

4.8.2 Ansvar, organisation och ledning

Kommunens ansvar för samhällsviktiga verksamheter under normala förhållanden gäller också under samhällsstörningar. Kommunens uppgift är att i möjligaste mån hålla igång verksamheterna även under störda förhållanden. Om läget kräver det, åligger det kommunen att prioritera driften av vissa verksamheter framför andra.

Kommunen har, inom ramen för det geografiska områdesansvaret i uppgift att samverka med aktörer som t.ex. polis, räddningstjänst, länsstyrelsen och privata aktörer. Kommunen har dessutom ansvaret att samordna informationen som går ut till de som berörs av krisen, så kallad kriskommunikation.

Som följer av principerna som redovisades i avsnitt 4.8.1 så har kommunen det operativa ansvaret för verksamheten även under en extraordinär händelse eller samhällsstörning. Denna princip gäller således även i kommunens interna arbete i sektorerna och bolagen. För att underlätta ledning och beslutsfattande kan kommunens krisledningsnämnd sammankallas. Krisledningsnämnden tar då över beslutanderätten från fullmäktige och kommunstyrelsen.

Kommunens förvaltning ska på kort varsel kunna starta en krisledningsstab som under ledning av kommunchefen ska leda och samordna kommunens arbete vid en extraordinär händelse. Kommunchefen ska hålla krisledningsnämnden underrättad om läget. Arbetet i krisledningsstaben ska ta sin utgångspunkt i de nationella riktlinjerna *Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar*⁶. Genom att arbeta med samverkan och ledning ska kommunen uppnå inriktning och samordning.

I krisledningsstaben ska det finnas utpekade roller för att kunna fatta beslut, leda arbetet, sammanställa lägesbilder och kunna hantera samverkan, kommunikation, dokumentation, analys och stöd/service.

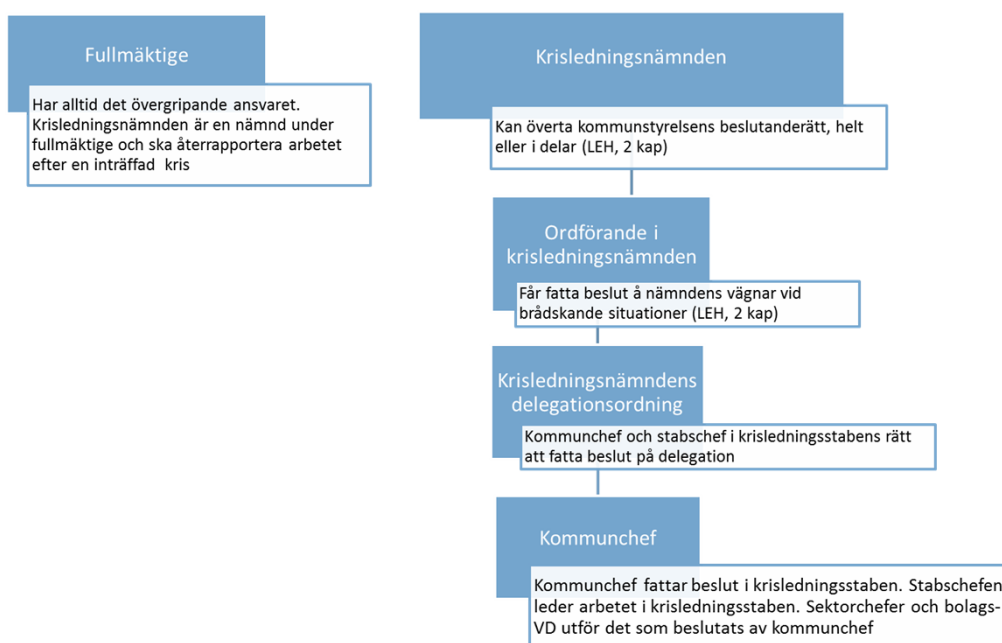
Roller, rutiner och arbetsätt ska beskrivas i dokumentet *Krisledningsstabens arbete vid samhällsstörningar och extraordinära händelser*, som ska tas fram under hösten 2019 och fastställas av kommunchefen.

Krisledningsstaben ska ha sin arbetsplats i stadshuset och har förtur till de lokaler som behövs för arbetet. Alternativ ledningsplats är Ulricehamns resurscenter.

Ulricehamns kommun ska ha en tjänsteman i beredskap som är tillgänglig via ett särskilt telefonnummer dygnet runt, året runt, för SOS-alarm, räddningstjänsten, polisen, länsstyrelsen m.fl. om någon extraordinär händelse eller samhällsstörning inträffar.

Tjänsteman i beredskap ska kunna inställa sig i stadshuset inom 90 minuter efter beslut av kommunchefen. Tjänsteman i beredskap ska få den utbildning, övning och fortbildning som uppdraget fordrar. Kommunchefen utser de tjänstemän som ska dela på uppgiften att vara tjänsteman i beredskap.

Denna skiss åskådliggör gällande ansvarsfördelning:

Det kan även finnas andra situationer då krisledningsstaben kan aktiveras, utöver en extraordinär händelse. Exempelvis om det finns ett stort behov av samverkan eller information, vid vädervarningar utfärdade av SMHI, inför kända större evenemang eller vid störningar i egen verksamhet (infrastruktur, försörjningssystem etc.).

⁶ Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, 2018

4.8.3 Sektorer och kommunala bolagens roll

Under krisledningsnämnden och krisledningsstaben ansvarar sektorerna och bolagen för sin verksamhet. Varje sektor och bolag ska ha egna planer för hantering av störningar och extraordinära händelser. Det kan exempelvis vara så kallade kontinuitetsplaner för att säkra driften av verksamheten eller en så kallad krisplan som beskriver hur man ska hantera exempelvis hot mot elever, brukare och personal eller en planering för hur sektorn eller bolaget ska arbeta för att leda sin verksamhet under en kris. Arbetet med krishantering inom kommunkoncernen ska hålla ihop. Budskap ska kommuniceras samstämmigt och prioritering av kommunkoncernens resurser ska ske dit behovet är som störst.

Sektorchefer och bolags-VD ska medverka på de lägesgenomgångar som genomförs i krisledningsstaben. Inför dessa lägesgenomgångar ska de sammanställa aktuell information från sitt ansvarsområde och delge krisledningsstaben. Efter lägesgenomgångarna ska sektorchefer och bolags-VD verkställa de beslut som krisledningsnämnden eller kommunchefen har fattat.

4.8.4 Dokumentation

Alla beslut av betydelse som fattas inom ramen för en extraordinär händelse ska dokumenteras. Dokumentationen ska i efterhand sammanställas och diarieföras av krisledningsstaben. Respektive intern aktör; krisledningsstaben, sektorerna och bolagen, ska dokumentera sina beslut och skicka underlag till krisledningsstaben. Krisledningsnämnden ska tilldelas en sekreterare från kanslifunktionen, som protokollför nämndens sammanträden.

4.8.5 Kommunikation

Kommunikation med andra aktörer ska i första hand ske via mobiltelefon, videokonferens eller e-post. Tjänsteman i beredskap och krisledningsstaben ska ha kunskap och förmåga att kommunicera via RAKEL⁷ samt kunna rapportera läget i det nationella informationssystemet WIS (webbaserat informationssystem).

Kommunikation med invånare och drabbade ska ske via kommunens webb, sociala medier, telefonväxeln, pressmeddelanden, presskonferenser och via SOS-alarm 113 13. Via Sveriges Radio kan kommunen få ut information via ett så kallat myndighetsmeddelande och via SOS-alarm kan ett så kallat VMA (viktigt meddelande till allmänheten) initieras.

Intranätet är primär informations- och kommunikationskanal för kommunens medarbetare. Ansvar, rutiner och arbetssätt för kommunens kriskommunikation beskrivas närmare i dokumentet *Inriktning för kriskommunikation*, som fastställas av kommunchefen.

4.8.6 Krisstöd

Kommunen ska ha förmåga att ge krisstöd till chockade och drabbade. Utgångspunkter, förutsättningar och arbetssätt beskrivs i kommunens *Riktlinjer för krisstöd - psykiskt och socialt omhändertagande vid allvarliga händelser* som antogs av kommunstyrelsen 2018. Kommunchefen eller inre befäl på räddningstjänsten kan aktivera krisstöd via kommunens tjänsteman i beredskap. Verksamhetschefen Individ- och familjeomsorgen ansvarar för att det finns personal och rutiner för att kunna ge krisstöd.

⁷ RAKEL, RAdioKommunikation för Effektiv Ledning – nationellt kommunikationssystem för blåljusorganisationer m.fl.

4.8.7 Höjd beredskap

Vid krig eller fara för krig kan regeringen besluta om höjd beredskap i hela eller delar av Sverige. Höjd beredskap kan vara antingen skärpt eller högsta beredskap. Om Sverige är i krig råder automatiskt högsta beredskap. Under höjd beredskap ska kommunstyrelsen leda den del av det civila försvaret som kommunen ska bedriva. Kommunstyrelsen ska verka för att den verksamhet som bedrivs i kommunen av olika krishanteringsaktörer samordnas och för att samverkan ska komma till stånd mellan dem som beskriver verksamheten⁸.

Kommunen ska under höjd beredskap eller när ransoneringslagen⁹ i annat fall tillämpas, i den omfattning som regeringen i särskilda fall beslutar¹⁰:

1. Vidta de åtgärder som behövs för försörjningen med nödvändiga varor,
2. Medverka vid allmän prisreglering och ransonering, och
3. Medverka i övrigt vid genomförandet av åtgärder som är viktiga för landets försörjning.

Kommunen ska hålla Länsstyrelsen informerad om beredskapsläget och det övriga förhållanden som har betydelse för det civila försvaret i kommunen.

5 Uppdrag

Följande uppdrag ska genomföras under mandatperioden 2019-2022 för att öka förmågan att upprätthålla kommunens samhällsviktiga verksamhet, och kunna uppfylla det geografiska områdesansvaret, inför och under extraordinära händelser och samhällsstörningar. Uppdragen i handlingsplanen hanteras i förvaltningens verksamhetsplan.

Nr	Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig	Färdigt
1	Reservkraft	Förmågan att utan ordinarie elförsörjning kunna ta hand om vårdtagare och elever inom äldreomsorgen, hemtjänsten, funktionsnedsättning, förskola och grundskola F-6 ska stärkas. En utredning ska genomföras för att peka ut behoven mer specifikt. Utredningen ska föreslå utbyggnadstakt och förslag på utrustning som behöver köpas in. Utredningen ska redovisas till lokalstyrgruppen och förslagen ska beredas så att de kan hanteras i budgetprocessen inför 2021	Krisberedskapssamordnare I samråd med verksamhet fastighet, kost, äldreomsorg, funktionsnedsättning, förskola, grundskola och UEAB el.	April 2020
2	Nödvatten	A. Kommunkoncernens nödvattenplanering ska revideras.	A. Krisberedskapssamordnare I samråd VA-chef UEAB, sektor miljö- och samhällsbyggnad samt andra aktörer som berörs	December 2020

⁸ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap 3 kap. 2 §

⁹ Ransoneringslag, SFS 1978:268

¹⁰ Lag (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap 3 kap. 3 §

		B. Förmågan att ta emot och förvara nödvatten i kostverksamhetens kök ska öka. Inventering, rutiner och inköp av utrustning.	B. Verksamhetschef kost I samråd med krisberedskapssamordnare och verksamhet fastighet	December 2020
3	Samarbete med frivilligorganisationer m.m.	Under årens lopp har samarbete funnits mellan kommunen och civilförsvarsförbundet och andra frivilliga försvarsorganisationer. En utredning gällande behov och framtida samarbetsformer ska genomföras och nuvarande avtal med FRG /frivilliga resursgruppen, ska ses över. Delregionala och regionala samverkansformer med frivilliga ska beaktas. Utredningen ska också belysa hur kommunen ska hantera spontant frivilliga vid en extraordinär händelse. Utredningen ska redovisas till förvaltningsledningen.	Krisberedskapssamordnare	December 2020
Nr	Uppdrag	Beskrivning	Ansvarig	Färdigt
4	Krismåltider	Förberedelser ska vidtas för att kunna iordningsställa enklare måltider under störda förhållanden, såsom elavbrott, störningar i dricksvattenleveranser och störda leveranser av livsmedel. Detta kan innebära stärkt lagerhållning och framtagande av särskilda kris-menyer.	Verksamhetschef kost I samråd med krisberedskapssamordnare och verksamhet fastighet	December 2021
5	Utrymningsplanering	Förmågan att kunna utrymma en ort och/eller omlokalisera kommunens äldreboenden, förskolor och F-6-skolor ska stärkas genom en sektorsvis planering	Sektorchef lärande och välfärd I samråd med krisberedskapssamordnare och verksamhetschef fastighet	December 2021
6	Mottagandekapacitet	Förmågan att ta emot människor från egen eller andra kommuner som inte kan bo eller vistas på sin ordinarie plats ska öka. Detsamma ska gälla tillrest personal från exempelvis räddningstjänsten och frivilliga som vill hjälpa till. Förmågan ska stärkas genom att peka ut samlingsplatser/trygghetspunkter, boendeplatser, logistik, rutiner kring frivilliga etc. Se även punkten ”trygghet och beredskap” i det för mandatperioden antagna kommunalpolitiska handlingsprogrammet.	Krisberedskapssamordnare I samråd med verksamhet kost, fastighet, räddningstjänsten och frivilligorganisationer	December 2021
7	Kontinuitetsplanering	A. En mall för kommunens kontinuitetsplanering ska tas fram. B. Kontinuitetsplaner (reservrutiner) ska finnas framtagna på verksamhetsnivå i kommunens samhällsviktiga verksamheter. En kontinuitetsplan ska innehålla en tydlig och lättöverskådlig planering för hur verksamheten ska	A. Krisberedskapssamordnare B. Sektorchefer och bolags-vd	December 2019 December 2022

		kunna bedrivas på den lägsta acceptabla nivån vid störningar i de kritiska beroendena. Planerna ska göras kända hos chefer och medarbetare.		
8	Robust kommunikation	<p>Det statliga kommunikationssystemet RAKEL fungerar oberoende av mobilnätet. En utredning ska genomföras i syfte att klargöra om det finns fördelar att införskaffa RAKEL som vardagligt kommunikationssystem för några av kommunens samhällsviktiga verksamheter eller om det finns andra alternativ att stärka förmågan att kommunicera utan internet och telefoni. Utredningen ska även bedöma användning och nytta med det befintliga analoga radiokommunikationssystem som finns i kommunen.</p> <p>Utredningen ska rapporteras till förvaltningsledningen.</p>	<p>Krisberedskapssamordnare</p> <p>I samråd med UEAB, verksamhet fastighet, äldreomsorg och beställning och kvalitet</p>	December 2022
9	Kommunala bolag och kommunalförbund	<p>A. Under mandatperioden ska en översyn genomföras gällande styrning och förväntningar på de kommunala bolagen avseende krisberedskap och krishantering med målsättning att tydliggöra roller och åtaganden.</p> <p>B. Samarbete och samverkan med Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund ska öka, avseende krisberedskap och krishantering. Frågan kommer beredas i samverkan med övriga ägarkommuner.</p>	<p>A. Kommunjurist</p> <p>I samråd med koncernledningsgruppen och krisberedskapssamordnare</p> <p>B. Krisberedskapssamordnare</p> <p>I samråd med direktionsrepresentanter, kommunchefen och nätverket för beredskapssamordnare i Sjuhärad</p>	<p>December 2022, eller i samband med revidering av styrdokumentet för bolagsstyrningen</p> <p>December 2022</p>

Parallellt med ovan angivna uppdrag ska kommunen under mandatperioden arbeta med:

- Totalförsvarsplanering
- Styrel (prioritering av samhällsviktiga elanvändare som genomförs i samarbete med Länsstyrelsen och elnätsföretag)
- Utbildning- och övning inom krisberedskapen

I övrigt ska samverkan och samarbete med aktörer i Västra Götalands län, och i delregion Sjuhärad, gällande krisberedskap fortsätta.